

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Медіаполітика»

Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітньо-професійна програма	«Журналістика»
Факультет	Журналістики
Кафедра	Теорії і методики журналістської творчості
Семестр	1
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська
Викладач	к.філ.н., доцент Миронюк Валентина Михайлівна
Контактна інформація	Miron7677@gmail.com

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Навчальна дисципліна «Медіаполітика» призначена для студентів освітнього рівня магістр 1 року денної та заочної форм навчання. Навчальна дисципліна «Медіаполітика» буде корисна майбутнім журналістам, а також тим, хто планує підвищити особисту ефективність та здобути навички із журналістики. Надасть студентам поглиблені знання з фундаментальних основ державного управління в галузі медіаполітики, інформаційної політики та інформаційної безпеки як практичної політики державної влади з виконання функцій держави у вирішенні, загальних для всього суспільства проблем життєдіяльності; надати студентам знання та розуміння медіазаконодавства.</p>
Мета та цілі	<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Медіаполітика» є формування у здобувачів вищої освіти системи знань щодо сучасного стану впровадження медіаполітики, аналіз тенденцій розвитку медіасистем як простору для здійснення медіаполітики, розуміння впливу внутрішніх і зовнішніх факторів на медіаполітику.</p> <p>Завдання курсу: ознайомлення здобувачів вищої освіти з використанням доступних методів захисту інформаційної інфраструктури держави; професійно реагувати на можливі прояви інформаційно психологічного тиску в національному та міжсередовищному інформаційних просторах; застосовувати знання медіа законодавства у практичній журналістській діяльності; уникати ситуацій, коли журналіст може порушити закон чи потрапити в небезпеку; використовувати знання, щодо прав та обов'язків передбачених законодавством для журналістів; застосовувати навички публічних виступів та аргументації позиції через участь у дискусіях, дебатах та рольових іграх на прикладі судових справ; працювати з юридичними джерелами та літературою; використовувати</p>

	базові знання та розуміння таких тем як: поняття медіаправа у світовому контексті, захист джерел інформації, доступ до інформації, дифамація, регулювання ЗМІ, медіа та вибори, медіа та правосуддя, захист приватного життя та суспільної моралі.
Результати навчання	<p>Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи здобувачі вищої освіти набувають таких фахових та програмних компетентностей</p> <p>ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>СК03. Здатність приймати ефективні рішення у сфері журналістики.</p> <p>СК06. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі журналістики у широких та/або мультидисциплінарних контекстах, за умов неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності</p> <p>Опанувавши дисципліну «Медіаполітика», здобувачі вищої освіти повинні мати такі програмні результати навчання:</p> <p>РН06. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.</p> <p>РН11. Брати продуктивну участь у розробленні проєктів документів, що регламентують діяльність в усіх сферах журналістики, обґрунтовувати суспільну потребу в їх прийнятті, прогнозувати результати їх впливу на суспільство.</p> <p>РН12. Розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проєкти у сфері журналістики з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.</p>
Soft skills	Розвиток навичок комунікації, критичного та структурованого мислення та розв'язання проблем; роботи в команді, чітке, ефективне та впевнене висловлення думок та ідей, розвиток практики слухання та реакції, творче використання технологій під час презентацій, можливості досягати консенсусу під час дискусії, удосконалення комунікативної майстерності.
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: Медіаправо, Медіаграмотність

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання	К-ість балів
Тема 1. Медіаполітика: специфіка, характерні риси, особливості розвитку.	<p>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.</p> <p>Медіаполітика: основні теоретичні засади, особливості розвитку</p> <p>Визначення та особливості терміну «медіаполітика».</p>	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, есе, підготовка доповіді, презентації.	10

	<p>Етапи розвитку медіаполітики. Фактори, що впливають на трансформацію медіаполітики в сучасному світі. Специфіка роботи із політичною інформацією. Порядок розповсюдження політичної інформації. Політична цензура. Етичний аспект висвітлення політичних даних.</p>		
<p>Тема 2. Вичерпність (повнота) інформації.</p>	<p>Політична система і ЗМІ. Поширення інформації в епоху глобальної інформатизації. Баланс думок та багатоманітність точок зору. Відокремлення фактів від коментарів і оцінок. Достовірність інформації. Простота подачі інформації.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, есе, підготовка доповіді, презентації.</p>	10
<p>Тема 3. Медіаполітика та інформаційні війни.</p>	<p>Роль медіа в період інформаційних війн. Методи пропаганди та агітації через медіа. Державне управління новинами: прийоми створення та посилення. Основні складові технології управління новинами. Шляхи подолання та фільтрування пропаганди та агітації.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, есе, підготовка доповіді, презентації.</p>	10
<p>Тема 4. Медіаполітика міжнародних організацій.</p>	<p>ЗІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 Медіаполітика України та міжнародних організацій сьогодення</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, есе, підготовка доповіді, презентації.</p>	10

	<p>Особливості створення та впровадження медіаполітики на рівні міжнародних організацій. Медіаполітика Європейського Союзу: сучасні проекти та напрямки діяльності. Сучасні проекти та документи Ради Європи щодо функціонування та розвитку медіа. Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ): вплив інформаційних технологій на медіа.</p>		
<p>Тема 5. Особливості медіаполітик и України. Українське законодавство щодо правової регламентації ЗМІ України.</p>	<p>Роль ЗМІ у формуванні політичного світогляду. Спеціалізовані політичні видання. Професійність журналістів. Критерії оцінки влучності і злободенності матеріалів. Політична журналістика як окремий вид журналістської творчості. Конституційні основи діяльності ЗМІ.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, есе, підготовка доповіді, презентації.</p>	10
<p>Тема 6. Правові засади розвитку інформаційного простору України</p>	<p>Суспільно-політична інформація. Специфічні властивості. Інформаційне наповнення ЗМІ фактами суспільно-політичного життя. Спеціальна інформація. ЗМІ і влада. Функції ЗМІ в умовах інформаційного суспільства. Обмін інформацією. Вплив ЗМІ на політичну ситуацію в державі. Оперативність подачі інформації. Точність подачі інформації.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, есе, підготовка доповіді, презентації.</p>	10

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Башук А.І. Інформаційна політика : [навч. посіб.]. Ч.1. К.: Вид-во ДЖ КНУ ім. Т. Шевченка, 2007. 90 с.
2. Башук А.І. Підходи до інформаційної політики у контексті переходу до інформаційного суспільства. *Наукові записки Інституту журналістики : наук. збірник / за ред. В.В. Різуна ; КНУ імені Тараса Шевченка. К., 2010. Т.38 (січень-березень). С. 152-157.*
3. Вишня В.Б. Основи інформаційної безпеки : навч. посібник / В. Б. Вишня, О. С. Гавриш, Е. В. Рижков. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутріш. справ, 2020. 128 с.
4. Глосарій. Навчальний енциклопедичний словник-довідник із питань інформаційної безпеки. За заг. ред. д. політ. н., проф. Шуляк А. М. Київ: МПБП «Гордон», 2019.
5. Глобальні тренди міжнародних відносин. Монографія. К. : Вадекс, 2020, 524 с.
6. Інформаційна політика України: європейський контекст : моногр. / [Губерський Леонід Васильович, Камінський Євген Євменович, Макаренко Євгенія Анатоліївна та ін.]. К. : Либідь, 2007. 360с.
7. Інформаційна безпека. Підручник/В.В. Остроухов, М.М. Присяжнюк, О.І. Фармагей, М.М. Чеховська та ін.; під ред. В.В. Остроухова К.: Видавництво ЛіраК, 2021. 412 с.
8. Карпенко В.О. Інформаційна політика та безпека : підручник. К. : Нора-Друк, 2006. 320с.
9. Карпчук Н. Аудіовізуальна й медіаполітика, Освіта, навчання й молодь, Гуманітарна допомога та цивільний захист, Мультилінгвізм, Інформаційна безпека // Європейський Союз: навч. посіб / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), Н. П. Карпчук, Н. І. Романюк та ін.]; за ред. А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 600 с.
10. Карпчук Н. Міжнародна інформація та суспільні комунікації : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти. Луцьк, 2018, 514 с. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/14600>
11. Карпчук Н. Медіа як невоєнний метод впливу в гібридній війні. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2018. № 2 (4). с. 41-49.
12. Карпчук Н. Стратегічні комунікації ЄС як засіб боротьби з дезінформацією. *Політичне життя*. 2019. № 1. С. 52-58.
13. Карпчук Н. Медіальні донесення з війни як інструмент боротьби у медіавійні. *Історико-політичні проблеми сучасного світу*. 2019. Т. 40. с. 93 – 101.
14. Fedoniuk S., Karpchuk N., Yuskiv B. Ukraine's Information Security Policy: on the Crossroads between the West and Russia. *Czech Journal of Political Science/Politologický časopis*, № 3. 2023. P. 184-205.
15. Карпчук Н. Інформаційна підтримка європейської інтеграції: досвід Швеції. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. № 1. 2023. С. 17-30. <http://internationalrelations.knukim.edu.ua/article/view/278399/273549>
16. Карпчук Н. Європейська інтеграція країн Центральної Європи: комунікаційний вимір. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. № 3 (14). 2022. С. 6-17. <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/273/248>
12. Karpchuk N. Information and Communication policy in a Wartime: the Case of Ukraine. *Historia i Polityka*. № 40 (47). 2022. p. 125-140.
13. Мороз О. Як не стати овочем. Інструкція з виживання в інфопросторі. Х.: Віват, 2021, 208 с.

14. Медіаполітика: сутність поняття / А. О. Сіленко, В. В. Волянський. *Актуальні проблеми політики*. 2013. Вип. 50. С. 156-164. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/appol_2013_50_18
15. Партико З. В. Теорія масової інформації та комунікації : навч. посібник. Львів: Афіша, 2008.
16. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика : навч. посіб. К. : Знання, 2006. 663с.
17. Піпченко Н. Європейські комунікації. Навчальний посібник. К.: Вадекс, 2021. 136 с.
18. Терещук В. Політичні проблеми розвитку глобальної медійної системи в пост біполярний період. К. : Таксон, 2019. 350 с.

Додаткова

1. Закон України «Про захист персональних даних» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
2. Інформаційна політика України: європейський контекст : моногр. / [Губерський Леонід Васильович, Камінський Євген Євменович, Макаренко Євгенія Анатоліївна та ін.]. К. : Либідь, 2007. 360с.
3. Карпенко В.О. Інформаційна політика та безпека : підручник. К. : Нора-Друк, 2006. 320с.
4. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри. / Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, А.А. Мелешевич. К.: Ваіте, 2021. 528 с.
5. Конституція України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
6. Концепція Національної інформаційної політики України // <http://www.comin.gov.ua>
7. Міжнародна інформаційна безпека: сучасні виклики та загрози. К.: Центр вільної преси, 2006. 916 с.
8. Міжнародні стандарти свободи слова. Збірник публікацій міжнародної організації „Артикль 19». К.: Міленіум, 2003.
9. Міфтахов Б. Г. Вплив Європейської політики сусідства на рівень свободи медіа в країнах партнерах. *Гілея: науковий вісник*, 2016. 110. С. 405-408.
10. Нестеряк Ю. В. Аналіз моделей інформаційної політики та державного регулювання засобів масової комунікації. *Публічне управління та митне адміністрування*, 2016, 2. С.65–70.
11. Могильний С.Б. Інформаційна безпека при роботі в Інтернеті : навчально-методичний посібник, 2018. /За ред. О.В.Лісового та ін. К., 2018. 105 с. <http://isearch.kiev.ua/uk/book/1954-445000-information-security-when-browsing-the-interne>
12. Стратегія інформаційної безпеки – 2025 <https://dslua.org/publications/stratetiia-informatsiynoi-bezpeky-2025-shchozminytsia-u-sferi-tsyfrovykh-prav/>
13. Уоррен С., Брандейс Л. Право на приватність. *Право США*. № 1-2. 2013. С. 151-152.
14. Чічановський А. А. Національна держава та її засоби інформації. *Україна на шляху до Європи*. К. : Етнос, 2006.
15. Чічановський А. А. Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем . К. : Грамота, 2010.
16. Freedman, Des. Media policy norms for a Europe in crisis. *Javnost-The Public*, 2016, 23.2: 120-134.
17. Freedman, Des. Populism and media policy failure. *European Journal of Communication*, 2018, 33.6: 604-618.
18. Jayakar, Krishna. Media Policy. In: *Handbook of Media Management and Economics*. Routledge, 2018. p. 176-200.
19. Nieminen, Hannu. How to study media policy & regulation. In: *Comparative Media Policy, Regulation and Governance in Europe: Unpacking the Policy Cycle*. Intellect, 2018. p. 1-20.

20. Popiel, Pawel; Pickard, Victor; Lloyd, Mark. Media Policy Research and Practice: Insights and Interventions: Introduction. *International Journal of Communication (19328036)*, 2017,

14. Інформаційні ресурси

1. Культура та політика: багатозначність (взаємо)зв'язків. Режим доступу: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:UCF+PCR101+2019_T3/about
2. «МедіаДрайвер» - твій навігатор у світ медіа. Режим доступу: <http://mediadriver.online/>
3. Новинна грамотність. Режим доступу: <https://video.detector.media/special-projects/novynna-gramotnist-i22>
4. Медіаграмотність: практичні навички. Режим доступу: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:CZ+MEDIA102+2018_T3/about
5. Social Media: How Media Got Social. Режим доступу: <https://www.edx.org/course/social-media-how-media-got-social>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час виконання завдань вимагається дотримання правил академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів	
Види оцінювання	Бали
Змістовий блок 1 (теми 1-3)	30
Змістовий блок 2 (теми 4-6)	30
Підсумковий контроль (теми 1-6) – екзамен	40
Складові навчальної роботи	Максимальні бали за одне заняття /за курс
1. Робота на лекціях	1/10
2. Усна відповідь, доповнення, робота на практичному занятті	4/20

3. Виконання і захист практичних і творчих завдань	2/10
4. Підсумкова контрольна робота	10/10
5. Презентація та захист індивідуальної роботи	5/5
6. Есе на задану тему	5/5

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни